

Dženifer Vajner

srećna devojka

Prevela Slađana Trninić

alnari
PUBLISHING

Beograd, 2009.

Za moju porodicu

*Neki kažu da roditelj
treba da nauči dete da pliva.
—Talmud*

DEO PRVI

SVI ZNAJU

1.

Kada sam bila dete, naše mesne novine objavljivale su najave venčanja zajedno s detaljnim opisom samih ceremonija i venčanica, kao i slike nevestâ. Dva disk-džokeja s lokalne radio-stanice ponedeljkom ujutru skupili bi sve fotografije i izabrali *av-av* nevestu, tj. najružniju ženu od dama iz cele Filadelfije koje su tog vikenda dobile njihove glasove. Pobednica je bila nagrađivana kesom *alpo* pseće hrane.

Saznala sam za ovo glasanje disk-džokeja dok sam jednog jutra išla u školu: „Uh-oh, na dnu strane J-6, i da... *tako je...* mislim da imamo kandidata!“, uzviknuo je Džokej Jedan, dok se njegov kompanjon kiko-tao: „Ne postoji tako veliki veo koji može da sakrije ovo ruglo.“ „Debela devojka! Debela devojka!“, čula sam Džokeja Jedan kako peva pre nego što je moja majka ljutitim pokretom ruke promenila stanicu i vratila na radio NPR. Kada sam ovo čula, postala sam, blago rečeno, opsednuta tim takmičenjem. Svakog nedeljnog jutra toliko pažljivo sam proučavala crnobeke fotografije kao da će me neko posle toga propitivati. Da li je ova u sredini ružna? Više nego ona u gornjem desnom uglu? Da li su plavuše uvek lepše od brineta? Ako si debela, da li se podrazumeva da si ružna? Procenjivala sam slike i nervirala se zbog ovakve nepravde – zbog lica ili tela koje si dobila rođenjem, možeš postati tema vica. A onda bi mi pobednica pala na pamet. Da li je pseća hrana ostavljena na kućnom pragu ovog para? Da li će je mladenci zateći tu kada se vrate s medenog meseca ili će je neki brižni roditelj ili prijatelj sakriti? Kako će se osećati nevesta kada shvati da je baš ona pobedila? Kako će biti

njenom mužu kada sazna da je izabrao najružniju devojkicu u Filadelfiji tog vikenda da je voli i ljubi dok ih smrt ne rastavi?

Nisam to znala, ali sam bila sigurna da kad, odnosno ako se udam, moja slika sigurno neće izaći u novinama. Sa svojih trinaest godina, verovala sam da imam više zajedničkih osobina sa *av-av* nevestama nego sa onim lepim, i bila sam ubeđena da je pobeda na ovom takmičenju nešto najgore što može da se desi ženi.

Sada, naravno, znam da nije tako. Najgora stvar nije blebetanje pensionisanih obešenjaka o tvojoj slici na radio stanici koja se bori za rejting i ostavljanje pseće hrane pred tvojim vratima. Najgora stvar je da to urade tvojoj kćerki.

Preterujem, naravno. I, u suštini, nisam zabrinuta. Pogled mi je preleteo prostorijom i zaustavio se na podijumu za igru gde se stvarala sve veća gužva od gostiju koji su pristizali na bar micvu i srce mi je poskočilo od sreće kada sam ugledala moju kćerku, moju prelepu kćerku, kako igra u kolu okružena prijateljima. Džoj će napuniti trinaest godina sledećeg meseca i, po mom skromnom i nepristrasnom mišljenju, ona je najdivnija devojkica koja je ikada rođena. Nasledila je samo najbolje što ja imam da ponudim – maslinastu kožu, koja je preplanula od ranog proleća pa sve do decembra, i moje zelene oči. A od mog bivšeg dečka nasledila je dobar izgled: njegov prav nos i puna usta, tamnoplavu kosu. Samo, Džoj je imala šumu uvojaka boje zlatastog meda. Moje grudi, uz Brusove uske kukove i vitke noge, sve lepo uklopljeno u takvo telo za koje sam ja uvek mislila da može biti moguće samo zahvaljujući božanstvu ili plastičnoj hirurgiji.

Otišla sam do jednog od tri bara koji su bili postavljeni duž zida prostorije i poručila votku sa sokom od brusnice. Barmen je bio zgodan mladić, ali je delovao baš jadno u izgužvanoj svetloplavoj košulji od poliestera i zvoncarama. Bar nije izgledao izmučeno kao konobarica iza njega, obučena u kostim sirene, sa školjkicama i lažnom morskom travom u kosi. Tod je želeo zabavu u retro stilu sedamdesetih kako bi proslavio svoj ulazak u jevrejsku zajednicu odraslih. Njegova sestra bliznakinja, Tamsin, koja je težila da postane pomorski biolog, nije želela nikakvu tematsku zabavu, samo je besno promrmljala reč „ocean“ kada ju je njena majka po jedanaesti put upitala o tome. Šari Marmer, majka blizanaca, smislila je kompromis, pre zabave, u pauzama između

poseta doktoru Hamermešu kod koga je odlazila kako bi uvećala grudi, smanjila obim kukova, i uklonila milimetre suviše kože ispod očiju. Ove ledene januarske noći, Šari i njen muž, Skot, dočekivali su svoje najbliže i najdraže u Narodnom ustavnom centru, ukupno njih tri stotine, na tematskom slavlju u Studiju 54.

Prošla sam kroz ulaz ukrašen morskrom travom i trakama od tamno-plavih perli i krenula prema stolu na početku sobe. Kartica na kojoj je označeno mesto gde treba da sedim bila je u obliku školjke i s njene zadnje strane je tipskim slovima ispisano moje ime. Pomenuta školjka imala je i medaljon sa T&T slovima, što znači Tamsin i Tod. Čkiljeći u školjku, saznala sam da ćemo moj muž, Piter, i ja sedeti pored Done Samer. Džoj još nije uzela svoju školjku. Zurila sam u gomilu razigranih devojaka sve dok nisam ugledala Džoj u njenoj tamnoplavoj haljini do kolena, kako izvodi neku vrstu komplikovanog grupnog plesa tako što tapše rukama i brzo mrda kukovima. Dok sam je ja gledala, neki dečko se izdvojio iz gomile svojih prijatelja, prešao preko sobe s rukama u džepovima i nešto rekao mojoj kćerki. Džoj je klimnula, dozvolila mu da je uzme za ruku i odvede do lajt-šoua koji je bacao krugove plave svetlosti.

Moja Džoj, pomislila sam dok se dečko premeštao s noge na nogu, što je stvaralo utisak da mu hitno treba toalet. Politički gledano, nije pametno reći kako je dobar izgled besplatna ulaznica svuda, ali to je istina u stvarnom svetu. Lepota ti raščišćava stazu, utire put, otvara vrata i tera ljude da ti opraštaju kada zakasniš s domaćim zadatkom ili kada dovezeš kola kući na rezervi. Džojina adolescencija biće mnogo lakša od moje. Osim... osim. Na poslednjem izveštaju o ocenama imala je jednu peticu, dve trojke i dva keca, umesto uobičajenih petica i četvorki (koje su nekoliko hiljada godina daleko od pravih petica koje sam ja dobijala u njenim godinama i kada sam imala više mozga nego prijatelja). „U ovom trenutku nije više toliko zainteresovana“, rekla je njena nastavnica kada smo Piter i ja otišli na roditeljski sastanak. „Da li se kod kuće dešava nešto neuobičajeno?“

Piter i ja smo odmahnuili glavom jer nam ništa nije padalo na pamet – ne razvodimo se, ne selimo se, niko nije umro, nismo se razdvojili. Kada je nastavnica spustila svoje sklopljene naočare na sto i pitala šta

je s momcima, ja sam rekla: „*Ona ima dvanaest godina.*“ Nastavničim osmeh bio je više nego žalostan. „Iznenadili biste se“, rekla je.

Ja ne bih. Druge majke, možda, ali ne i ja. Ja sam svoju kćerku držala na oku (i previše, verovatno bi ona rekla). Zнала sam njene nastavnice, imena njenih prijatelja, odvratnog, kreštavog pevača koga je volela, marku njenog preskupog šampona na koji je trošila veći deo svog džeparca. Znam za njene probleme s čitanjem, ali je zato bila maher za matematiku, i najviše na svetu je volela da pliva u okeanu. Znam da su joj kajsije omiljeno voće, da su Tamsin i Tod njeni najbolji prijatelji, da obožava svoju mlađu sestru i da se plaši igala i pčela. „Svačeg se navedamo kod devojčica njenih godina“, rekla je nastavnica, stavljajući ponovo naočare kako bi pogledala na sat. „Njihova interesovanja se sve više šire. Sigurna sam da će ona biti dobro. Držaćemo je na oku.“

Kao da ja to već ne radim, pomislila sam. Osmehnula sam se i zahvalila gospođi Makmilan i obećala da ću je pozvati u slučaju nekog problema. Naravno, pola sata kasnije, kada sam otišla do izvora problema i pitala Džoj da li nešto nije u redu, moje ispitivanje je bilo dočekano sleganjem ramenima i kolutanjem očima, što je zaštitni znak svih devojaka u pubertetu. Kada sam rekla: „To nije odgovor“, ona je odvrtila: „Sedmi razred je teži od šestog“, i otvorila svoju knjigu iz matematike stavljajući mi do znanja da je razgovor završen.

Htela sam da pozovem njenog pedijatra, psihologa, njenog starog logopeda, na kraju i direktora škole i pedagoga. Sastavila sam listu mogućnosti: privatni profesori i sajtovi za pomoć kod domaćih zadataka, grupe za podršku roditeljima s nezrelom decom ili decom koja ne čuju. Piter me je odgovorio od toga. „Tek je kraj prvog tromesečja“, obrazložio je. „Samo joj treba vremena.“

Vreme, pomislih. Pijuckala sam piće odbacujući brige koje su me mučile. U tome sam postala veoma dobra. S četrdeset dve godine tužno sam zaključila da malo nagingem ka melanholiji. Ne verujem u sreću. Ponašam se kao one osobe koje na čašama s buvljaka traže okrnjene ivice ili na tepisima s bazara izvučene konce.

Ali Džoj nije takva, mislila sam dok sam posmatrala svoju kćerku kako se klati napred-nazad sa mladićevom rukom na svom kuku i smeje zbog nečeg što joj je on rekao. Džoj je sjajna. Džoj je ljupka i ima sreće. Ali, kao i sve trinaestogodišnjakinje ovog sveta, nije svesna toga.

„Keni!“ glas Šari Marmer prolomio se prepunim atrijumom Ustavnog centra gde su okupljeni gosti čekali da zauzmu svoja mesta za stolovima. Stisnula sam školjku i čašu s pićem i mahnula joj skoro s mržnjom dok se ona probijala kroz gužvu, sa sve drečavocrvenim usnama, zategnutim kopcima i novim dijamantom zarobljenim u velikom kanjonu između njenih grudi. „Ju-hu! Ke-ni!“, opevala je Šari. Jauknula sam u sebi kad me je ščepala za ruku svojim francuskim manikirom. Pokušala sam da je odgurnem, ali je njena ruka krenula za mojom i završila tačno ispod moje desne dojke. Užasno mi je bilo neprijatno. Šari izgleda nije ni primetila.

„Ti i Piter sedite s nama“, rekla je. Odvukla me je u salu za ručavanje gde sam ugledala trideset stolova sa po deset mesta prekrivenih akvamarin stolnjacima, a na sredini svakog je bila školjka na čijem se vrhu nalazila svetlucava disko lopta.

„Divno!“ rekla sam, a u sebi sam se pitala: *Zašto?* Šari i Skot su imali rođake, dede i babe i svoje prave prijatelje koji bi trebalo da sede zajedno s njima. A nije ni bilo potrebe da se Šari i ja zbližavamo. Naša deca su bili najbolji drugari, a mi, iako smo se poznavale nekoliko godina i prilično često se viđale, nikada nismo postale prijateljice. Baš smo prošlog meseca provele jedan ceo dan zajedno i trućale o poslednjem rijaliti šouu kojim smo opsednuti, dok smo rendale 13 kilograma krompira za takmičenje u pravljenju palačinki „Latkfest“, koje se održavalo svake godine u obdaništu naše sinagoge. Piter i ja smo mogli da budemo kod Glorije Gejnor s Kalahanovima ili kod Barija Gibsa s Marisol Šang, koja mi se dopala čim sam je upoznala pre deset godina na zajedničkom času muzičkog.

„Šta misliš?“ upita me Šari pokazujući prema prostoriji svojom zategnutom, izvajanom i verovatno liposukcijom sređenom rukom, dok smo išle prema glavnom stolu.

„Fantastično je“, rekoah lojalno. „Tamsin i Tod su se zaista potrudili.“

Stisnula je moju ruku jače. „Stvarno tako misliš?“

„Divni su. A ti izgledaš izvanredno.“ To je, naposljetku, i bila neosporna istina. Šari je osam godina starija od mene i pre nego što se udala i rodila decu, radila je reklame u Njujorku. Sada je njen posao bio da samo brine o svom izgledu i ona je to radila punom parom i mnogo revnosnije nego ja bilo koji posao za koji sam bila plaćena. Dok sam pržila palačinke od krompira u kuhinji sinagoge, Šari je nabrajala svoje obaveze, a ja sam je slušala sa strahopoštovanjem, već umorna od tolikog spiska: lični trener, joga i pilates, tretmani lica, depilacija, laserski tretmani i nijansiranje trepavica, a hrana s malo kalorija i ugljenih hidrata bila joj je svakog jutra isporučivana. Postoji dobra strana kada nisi lepa, a to je što ne moraš da se ubiješ pokušavajući da zadržiš nešto što nikada nisi imala.

„A zabava?“, zabrinu se Šari. „Nije preterano?“

„Ma ne, nimalo!“, slagah.

Di-džej je imao kovrdžavu kosu i zlatnu kajlu oko vrata i bio je pljunuti Rik Džejms iz perioda pre zatvora. Šari je uzdahnula kada je videla da on vodi njene roditelje u prednji deo prostorije zbog molitve. „Tamsin je besna. Kaže da je pomorska biologija ozbiljna nauka, a da ja“, okićenim prstima pokazivala je znake navoda u vazduhu, „banalizujem njene ambicije sa školjkama na stolovima i kostimima sirena.“ Treptala je svojim nedavno zategnutim kopcima. „Mislim da su kono-barice slatke!“

„Očaravajuće“, rekla sam.

„I treba da budu“, Šari je promrmljala. „Morala sam da im platim dodatnu sumu kako bi nosile bikini. Zbog nekog zdravstvenog propisa.“ Vukla me je kroz gomilu ljudi pored stolova s morskoplavim stolnjacima pa sve do Done Samer. Od desetoro ljudi za stolom, njih šestoro su bili rođaci, nas dvoje – Piter i ja, a deveti i deseti bili su direktor programa na gradskoj radio-stanici i njegova žena. Mahnula sam svom mužu koji je stajao u čošku udubljen u razgovor s našim poznanikom, gastroenterologom. *Bolje da gnjavi Pitera nego mene*, pomislila sam i utonula u stolicu.

Starija žena s leve strane piljila je u moju karticu, a zatim me pogledala. Srce mi je stalo. Znala sam šta sledi. „Kendas Šapiro? Kendas Šapiro, spisateljica?“

„Bivša“, rekoh, pokušavajući da se osmehnem dok sam širila salvetu na krilu. Odjednom mi gastroenterolog nije bilo toliko odbojan. Ah, dobro. Valjda bi trebalo da budem polaskana što je Šari i dalje mislila da je moje ime vredno pominjanja. Pre deset godina napisala sam roman potpisujući ga svojim pravim imenom, ali posle toga sam izdala čitav niz naučnofantastičnih dela pod pseudonimom. Naknada za naučnu fantastiku je bila znatno manja, međutim, ispostavilo se da mi anonimnost više odgovara nego petnaestak minuta slave.

Gospođa je spustila svoju pegavu i drhtavu ruku na moju podlakticu. „Draga moja, ja već duže vreme nosim knjigu u sebi.“

„Moj muž je doktor“, rekoh joj ozbiljno. „Sigurno vam može pomoći da je izvadite.“

Zbunjenost je preletela preko staričinog lica.

„Izvinite“, rekla sam. „O čemu se radi u knjizi?“

„Pa, reč je o ženi koja se posle mnogo godina braka razvodi...“

Osmehnula sam se pijuckajući piće i pokušavajući da njen rezime pretvorim u prijatan, nejasan zvuk. Trenutak kasnije, Piter se pojavio pored mene. Uputila sam mu osmeh pun zahvalnosti kada me je uzeo za ruku.

„Izvinite“, rekao je ženi. „Sviraju našu pesmu. Keni?“

Ustala sam u krenula za njim do podijuma za igru gde je nekoliko odraslih parova uspelo da se probije između dece. Mahnula sam Džoj, protegnula se kako bih spustila kratak poljubac na jamicu na Piterovoj bradi, a zatim se naslonila na njegove grudi u smokingu. Trebalo mi je nekoliko trenutaka da prepoznam muziku. „*Radi to dok si mlad* je naša pesma?“

„Morao sam da te izbavim odande, tako da sada jeste naša“, rekao je.

„A ja sam se nadala nečem romantičnijem“, uzdahnula sam. „Znaš, *Ja imam njegovo dete, ali ti imaš moje srce.*“ Spustila sam glavu na njegovo rame i mahnula Šari i Skotu Marmeru koji su igrali fokstrot pored nas. Skot je bio oduševljen i rastao je kao kvasac, ponosan na svoju decu. Njegove okrugle smeđe oči i ćelava glava sijali su pod svetlima diskoteke, zajedno s njegovim pojasom koji je bio od istog crvenog satena kao i Šarina haljina. „Da li veruješ da ćemo i mi biti na njihovom mestu ove jeseni?“ Pogledala sam Šari malo bolje. „Samo što ja verovatno neću dobiti nove implantate pre toga.“

„Nema ni potrebe“, rekao je Piter i spustio me do zemlje. Kada se pesma završila, opipala sam kosu i videla da je frizura u redu, zatim spustila ruke na kukove obavijene crnim somotom. Mislim da sam izgledala dobro. Ovaj komplet mi je odobrila ni manje ni više nego moja kćerka. Istini za volju, uradila je to sa ravnodušnim *Pa, valjda je okej*, i dodala usput da ako nekim slučajem izujem cipele i krenem da hodam okolo kao neki beskućnik, istog časa će se pravno osloboditi mene, što je ovih dana bilo deci dozvoljeno.

Često sam se u ovakvim prilikama pitala šta ljudi pomisle kada vide Pitera i mene zajedno. Da li su to bili komentari puni neverice u stilu: *On je oženjen njome? Za razliku od jadnog, ćelavog, trbušastog Skota*, Piter je bio visok i vitak, i kako su godine prolazile, izgledao je sve bolje. Nažalost, za razliku od hirurški sređene Šari Marmer, nije se moglo isto reći i za mene. *Ah, pa dobro sad*, pomislih. *Treba da posmatram stvari sa vedrije strane*. Možda su svi zaključili da sam gipka poput jedne devetnaestogodišnje rumunske gimnastičarke i maštovita poput pornozvezde, te tako izvodim raznorazne bahanalije u krevetu. Ispravila sam ramena i podigla glavu kada je di-džej pustio pesmu 'Dama u crvenom', a Piter me ponovo privukao u naručje. Rešila sam da budem uzor i dobar primer svojoj kćerki kao osoba o kojoj se sudi na osnovu njenog karaktera, a ne na osnovu obima kukova. A ako će me procenjivati po veličini kukova, dozvolite da kažem da sam mršavija za neverovatna tri kilograma od kada sam se udala, i to samo zahvaljujući Etkinsovoj dijetei, koju sam držala šest neopisivo paklenih nedelja. A i bila sam zdrava kao dren, ako izuzmemo mali artritis i povremenu ukočenost leđa, dok je Piter bio taj koji je nasledio problem sa holesterolom i morao je da ga leči s tri različita leka.

Pogledala sam ga i shvatila da pilji u mene dok su mu se na čelu nazirale bore, a u očima videla neka rešenost.

„Šta je?“ pitala sam s nadom. „Hoćeš brzinski seks na stepeništu?“

„Hajde da prošetamo.“ Čapio je nekoliko govedih ražnjica i tanjir od konobara koji je prolazio, dodao sveže povrće i krekere, i poveo me ka stepeništu Sajners hola, gde su se nalazile statue ljudi koji su potpisali Ustav, i to u prirodnoj veličini.

Naslonila sam se na Bena Frenklina i pogledala oko sebe. „Znaš šta? Našu zemlju je osnovala grupa veoma, veoma niskih ljudi.“

„Danas se bolje hranimo“, reče Piter dok je spuštao tanjir na stočić pored gelendera. Prijateljski je potapšao Džona Viderspuna po leđima. „U tome leži tajna svega. A ti nosiš visoke potpetice.“

Pokazala sam prstom na Džordža Vašingtona. „Pa, ima ih i on. Hej, da li je Ben Frenklin imao VB, ili je to bio neko drugi?“

„Keni“, reče Piter ozbiljno. „Nalazimo se u društvu velikih ljudi. Zar moraš sada da potežeš veneričnu bolest?“

Čkiljila sam u Benovu biografiju ispisanu na metalnoj, pravougaonoj pločici prikačenoj na naslonu njegove stolice. Nije se pominjao nikakav neprijatan suvenir koji je možda pokupio za vreme dugogodišnjeg boravka u Parizu. Istorija je sve zataškala, pomislih dok sam išla ka gelenderu. Nagnula sam se preko i pogledala dole u unajmljene igrače, koji su se razuzdano vrteli, a posebno napravljen amblem Studija 54 visio je sa plafona (čovjek na mesecu nije šmrkao kokain, već se činilo kao da čita Toru). „Ova žurka je poremećena“, rekla sam.

„Razmišljao sam o nečemu“, pogledao me je mirno preko perike Džordža Vašingtona.

Popela sam se na stoličicu ispred našeg stočića. „O Džojinoj zabavi?“ Ima još vremena do bat micve naše kćerke i zabave koja sledi posle, ali je ta tema već sada uveliko bila na dnevnom redu u našoj kući.

„Ne to.“ Seo je preko puta mene, a pogled ispod njegovih dugih trepavica bio je pun ljubavi i skoro snebivljiv.

„Je l' umireš?“ ispitivala sam. „Mogu li da uzmem jedan tvoj raznjić?“

Piter je ispustio uzdah. Pojavile su se bore u uglovima njegovih smeđih očiju i za trenutak blesnuli zubi dok je pokušavao da sakrije osmeh.

„To nema veze jedno s drugim. Potpuno saosećam s tobom“, uverila sam ga. „Samo što sam užasno gladna. Ali, ne brini. Radiću sve što treba da radi jedna dugogodišnja odana saputnica. Držaću te za ruku, spavaću pored tvog kreveta, prepariraću tvoje telo i izložiti ga, šta god hoćeš.“

„Vikinška sahrana“, reče Piter. „Znaš da želim vikinšku sahranu. Neka bude mnogo upaljenih strela, a Vajklif Džin neka peva 'Mnogo reka treba preći.'“

„Dobro, dobro, dobro.“ U mom laptopu postojao je fajl sa imenom 'Piterovo zaveštanje u slučaju smrti'. „Ako je Vajklif zauzet, da pozovem Prasa?“

Piter je slegnuo ramenima. „Valjda može da posluži.“

„Pa, smatraj da je završeno. Stvarno ne želim da me uhodiš iz groba jer sam unajmila pogrešnog člana grupe *Fjudžis*. A je l' hoćeš muziku pre nego što zapale tvoje telo ili posle?“

„Pre“, reče, nameštajući svoj tanjir. „Kada zapalite telo, više nema povratka.“ Mljackao je šargarepu na štapiću. „Možda bih mogao da ležim na svečanom odru u Apolu. Kao Džejms Braun.“

„Prvo moraš da izdaš jedan album, ali videću šta mogu da uradim. Poznajem ljude. Pa, šta će biti?“, podigla sam upitno obrve. „Hoćeš trio?“

„Ne, ne želim trio!“, zagremeo je. Piter je imao veoma dubok glas. Skretao je pažnju na sebe. Tri žene u haljinama sa obnaženim ramenima koje su ušle u predvorje, verovatno da udahnu svež vazduh, buljile su u nas. Ja sam saosećajno slegnula ramenima u znak izvinjenja.

„Želim...“, rekao je tiho i netremice me posmatrao svojim tamnim očima. Čak i pored svih sitnih trzavica u našem desetogodišnjem braku, trivijalnih razgovora kada popraviti krov i u koji letnji kamp poslati Džoj na leto, i dalje sam se topila od njegovog pogleda koji me je terao da poželim da smo sami na nekom dugom mestu... i da zaista budem gipka kao rumunska gimnastičarka.

„Želim bebu“, rekao je Piter.

„Želiš...“, osetila sam kako mi srce ubrzano lupa, a samotna haljina iznenada postaje tesna. „Huh. Nisam to očekivala. Stvarno?“

Klimnuo je glavom. „Želim da ti i ja imamo bebu.“

„Okej“, rekoh polako. Ovo nije prvi put da je tema bebe bila na tapetu u našem braku. Postojala je priča na vestima o nekoj domaćici tok-šoua ili kantri pevačici, ponosnoj majci blizanaca ili trojki „rođenih uz pomoć surogat majke“, a taj izraz me je terao da odmah prevrnem očima. Kao kad bih rekla da je ulje u mojim kolima „promenjeno uz pomoć mehaničara“, kao da ja osim plaćanja imam bilo kakve veze sa tim. Ali ako hoćemo da imamo bebu koja će biti biološki naša, onda će morati da se umeša i treća strana. Džoj je rođena dva meseca pre termina, hitnim carskim rezom, nakon čega je usledilo neodložno

odstranjivanje materice. Ne mogu više rađati. Piter je ovo naravno znao i, iako je isticao prednosti surogata, nikada nije navaljivao.

Ali, sada mi se činilo da je bio spreman za to. „Imam pedeset četiri godine“, rekao je.

Okrenula sam glavu i naglas pročitala zapis na pločici Džejsma Mahenrija: „*Lekar, ađutant i političar*. I veoma elegantno obučen.“

Piter me je ignorisao. „Ja starim. Džoj polako odrasta. A možda postoji šansa. Možda imaš jajašca sposobna za život.“

Treptala sam. „Skidam kapu, to je nešto najromantičnije što si mi ikada rekao.“

Piter me je uzeo za ruku, a lice mu je bilo toliko iskreno, puno nade, toliko meni drago i blisko da mi je bilo zlo od pomisli kako sam jedinu šansu za prirodno materinstvo iskoristila sa naduvanim kretenom, svojim bivšim dečkom, umesto sa mužem. „Zar ti nikada to nije palo na pamet?“, pitao je.

Osetila sam peckanje u očima. „Pa...“, odmahнула sam glavom i progurala knedlu. „Znaš već. Ponekad.“ Naravno da sam se stalno pitala. Maštala sam o zajedničkoj bebi, o malom, ozbiljnom dečaku koji bi ličio na Pitera i imao taj iskričav, zdrav humor, sličan munji na vrelom, letnjem nebu; jedan savršeni dečak uz moju savršenu devojčicu. Ali, to je bilo isto kao kad bih sanjala da pevam u *Suprimsima*, ili da pobedim na maratonu, ili, u mom slučaju, da trčim na maratonu: mala popodnevna maštarija dok se ljuškam u ležaljci, nešto o čemu bih mudrovala dok sam zaglavljena u gužvi na ulici ili u vožnji autoputem, ništa što bi se zaista moglo desiti.

„Ovako smo zaista srećni“, rekoh. „Imamo jedno drugo. Imamo Džoj. I potrebni smo joj.“

„Ona odrasta“, odgovorio je nežno. „Sada treba da je pustimo da ode.“

Oslobodila sam ruku i okrenula mu leđa. Tehnički gledano, bio je u pravu. Da je u pitanju bilo koja druga trinaestogodišnjakinja, složila bih se bezuslovno. Ali, Džoj je bila druga priča. Njoj je bila potrebna posebna pažnja zbog toga kakva je, zbog problema s kojima se borila – sluh, čitanje – i zbog toga ko sam bila ja.

„Život nam je divan, ali je svakog dana isti“, nastavio je. „Živimo u istoj kući, viđamo iste ljude, idemo na obalu Džerzija svakog leta...“

„Pa, sviđa ti se tamo!“

„Sve je dobro“, reče. „Ali možda bi moglo biti bolje. Neće nas ubiti ako probamo nešto novo.“

„Vraćamo se na trio“, rekoh kao za sebe.

„Mislim da bismo bar mogli da proverimo. Da vidimo šta je šta.“ Izvadio je vizitkardu iz džepa i dodao mi je. Doktor Stenli Nevil, reproduktivni endokrinolog, ordinacija u ulici Spars – u istoj je zgradi kao i doktor koji je lečio moj, nedavno dijagnostikovani artritis, tužno sam zaključila. „Može da ti uradi ultrazvuk jajnih ćelija.“

„Srećna vremena“, rekla sam i vratila mu vizitkardu. Pomislila sam na naše savršeno uređene živote, nas troje zajedno ušuškani i bezbedni od spoljnog sveta. Moja bašta je nakon deset godina negovanja bila puna cveća: ruže puzavice su se pele uza zidove, a hortenzije su imale plave i ljubičaste cvetove, velike kao bebina glava. Kuća mi je izgledala onako kako sam oduvek želela. Nakon sedam godina traganja, prošlog meseca sam napokon pronašla savršen, prastari, zelenozlatni stojeći sat sa klatnom koji se sada nalazio na vrhu stepeništa i melodično otukavao časove. Sve je bilo idealno, osim sitnog i bez sumnje rešivog problema Džojinih ocena.

Piter me je dotakao po ramenu. „Šta god da se desi, da li uspe ili ne, naš život je dobar ovakav kakav jeste. Srećan sam. Znaš to, zar ne?“

Ispod nas, iz kuhinje je izlazila parada konobara i konobarica u kostimima i bikinijima, noseći poslužavnike. Klimnula sam glavom. Oči su me i dalje pekle, a u grlu mi je stajala knedla, ali nisam htela da vičem usred Ustavnog centra. Mogu da zamislim kakva bi ogovaranja krenula kada bi me Šari čula. „Okej“, rekoh.

„Kendas“, čula sam njegov nežan glas, „molim te, ne budi toliko zabrinuta.“

„Nisam“, slagala sam. Dodao mi je tanjir, ali ovo je bio jedan od veoma retkih trenutaka da nisam bila nimalo gladna. Vratila sam ga nazad na sto i krenula za Piterom niza stepenice, pored prozora s kog se visoko na nebu video mesec kako srebrnom svetlošću obasjava travnjak.